

Regulació de l'ús recreatiu dels espais naturals i dels terrenys forestals. Regulació de les activitats fotogràfiques, científiques i esportives. Regulació sobre l'accés motoritzat al medi natural.

Regulació de l'ús recreatiu dels espais naturals i dels terrenys forestals.

15.1.1. Introducció

Actualment és indiscutible que les múltiples activitats recreatives que avui dia es realitzen en els espais naturals i en els terrenys forestals poden ocasionar una marcada degradació i pertorbació de la flora i la fauna d'aquests espais. Aquests impactes poden ser directes, nombrosos i molt representatius, i les respostes del medi natural a les pressions recreatives són enormement complexes.

Davant la creixent demanda i un major ús del medi natural, que suposa una pressió no exempta de riscos sobre els espais naturals (protegits o no), és necessari establir un seguit de normes de regulació de determinades activitats que poden incidir més directament sobre aquest espais.

La finalitat d'aquestes normes –encara que no són suficients davant l'augment no sostenible i constant de persones usuàries del medi natural - és la de compatibilitzar, des d'una òptica de sostenibilitat, la conservació dels espais naturals i terrenys forestals i l'accés de la població.

15.1.2. Regulació de les activitats físicoesportives en el medi natural

La demanda social en relació amb les activitats físicoesportives de lleure en l'entorn natural té un increment constant. L'afluència creixent de practicants d'aquestes activitats comporta uns beneficis en el territori, especialment en les infraestructures i en l'economia dels municipis i espais on tenen lloc, però també comporta un conjunt de problemàtiques per la pressió a què es veuen sotmesos els delicats ecosistemes on es fan les activitats i també per la necessitat de garantir la seguretat de les persones que les practiquen.

El Decret 56/2003, de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural, reglamenta els requisits que han de complir i els mitjans materials i personals que han de tenir les persones i entitats que intervenen en aquestes activitats, amb la finalitat d'incrementar la qualitat de les activitats, garantir els drets i la seguretat de les persones practicants i protegir l'entorn natural. Aquest Decret aplica i desplega diverses previsions i principis de la Llei de l'esport, Text únic aprovat pel Decret legislatiu

Temari específic

1/2000, de 31 de juliol, però també es dicta en el marc de la legislació sobre d'altres matèries connexes, com són la salvaguarda del medi natural, la protecció de les persones consumidores i usuàries, i la regulació de títols i ensenyaments del personal tècnic d'esport.

15.1.2.1. Objecte

El Decret té per objecte la regulació de les activitats físicoesportives que es practiquen en el medi natural amb finalitats recreatives i de lleure que reuneixen les característiques

següents:

- a) Es fan amb finalitats recreatives i no formen part de competicions organitzades per les federacions esportives o altres associacions esportives degudament registrades, ni estan relacionades amb aquestes competicions, com és el cas dels entrenaments.
- b) Es fan en el medi natural, és a dir, en espais de menor o major extensió que contenen un o més ecosistemes no essencialment transformats per l'explotació i ocupació humanes, i poden representar un risc de deteriorament d'aquest medi natural.
- c) Poden resultar afectades i condicionades per factors meteorològics, per l'ecosistema i per altres dificultats del medi, per la qual cosa representen un cert risc per a les persones que les practiquen.

Queden excloses d'aquest Decret les activitats següents:

- a) Les regulades pel Decret 267/2016, de 5 de juliol, de les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys,
- b) Les organitzades per les escoles esportives nàutiques regulades per l'Ordre del Ministeri de Transports i Comunicacions de 2 d'octubre de 1980, o norma que la substitueixi.

15.1.2.2. Catàleg d'activitats físicoesportives en el medi natural

En el Catàleg d'activitats físicoesportives en el medi natural, que consta a l'annex 1 del Decret 56/2003, de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural, es determinen les activitats que es consideren incloses en aquest concepte als efectes de l'aplicació del Decret.

No s'inclouen en el Catàleg, i per tant queden excloses del present Decret, les activitats físicoesportives en el medi natural la pràctica de les quals està regulada per normativa específica, sempre que aquesta contingui les disposicions necessàries per assegurar unes condicions similars a les previstes en aquest Decret.

15.1.2.3. Cens d'organitzadors/es d'activitats físicoesportives en el medi natural

El Cens d'organitzadors/es d'activitats físicoesportives en el medi natural té caràcter públic i és gestionat pel Consell Català de l'Esport. En aquest Cens han d'estar incloses totes les persones i entitats organitzadores d'activitats físicoesportives en el medi natural.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 494

15.1.2.4. Condicions de les persones practicants

Per a la participació de menors d'edat en les activitats regulades en aquest Decret, les persones o entitats organitzadores han de disposar prèviament i per escrit de l'autorització dels pares o tutors, en la qual ha de constar la identificació de l'activitat o activitats que s'autoritzen.

Les persones o entitats que organitzen les activitats poden exigir unes condicions d'edat, d'estat físic i de salut per poder practicar-les, condicions que han d'estar justificades per les característiques de l'activitat, per les condicions en què s'ha de practicar o per altres circumstàncies motivades degudament.

En aquelles activitats la pràctica de les quals comporti una especial dificultat tècnica o un risc important per a les persones practicants, l'organitzador ha de limitar la seva oferta a les persones que tinguin els coneixements i la capacitat d'execució necessaris.

15.1.2.5. Respecte al medi natural

La pràctica de les activitats regulades en aquest Decret s'ha d'adequar a l'establert en la normativa de medi ambient, en especial en relació amb les previsions de la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals, i disposicions que la desenvolupen sobre la

conservació dels espais naturals i la protecció de la flora, la fauna i la gea, i requereix les autoritzacions que, si escau, siguin exigibles. Quan l'activitat es realitza en terrenys inclosos en espais naturals de protecció especial o inclosos en el Pla d'espais d'interès natural, s'ha de complir la normativa específica de l'espai natural o del Pla i els instruments de planificació que el despleguin.

15.1.2.6. Activitats en règim general

Les previsions del règim general s'apliquen a totes les persones naturals i jurídiques que presten el servei organització i gestió de les activitats regulades en aquest Decret, excepte a les federacions esportives i a les entitats esportives federades que organitzen i gestionen les activitats regulades en aquest Decret.

■ **Obligacions** . Les persones o entitats organitzadores han de:

- a) Tenir contractada una pòlissa d'assegurances d'accidents personals per a les persones practicants de les activitats físicoesportives, que cobreixi les despeses de curació, rescat i trasllat fins a 6.000 euros per víctima i un capital mínim per víctima de 3.000 euros en cas de mort i 6.000 euros en cas d'invalidesa. L'obligació de contractar aquesta assegurança no és exigible en el cas que les persones practicants tinguin la llicència esportiva prevista a l'article 23.3 de la Llei de l'esport, Text únic aprovat pel Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol.
- b) Tenir contractada una pòlissa d'assegurances de responsabilitat civil per cobrir els riscos derivats del desenvolupament de les activitats físicoesportives, amb uns límits mínims de 150.253, 03 euros per víctima i 601.012,10 euros per sinistre.
- c) Disposar del personal tècnic necessari d'acord amb el que estableixen l'article 8 i l'annex 2 del Decret 56/2003, de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 495

- d) Tenir els equips i el material propi per a la pràctica de l'activitat, en les condicions que estableix l'article 9 del Decret 56/2003, de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural .
- e) Estar incloses en el Cens d'organitzadors/es d'activitats físicoesportives en el medi natural.
- f) Comunicar previsorament, amb la periodicitat programada, les seves activitats a les autoritats territorials competents en matèria de seguretat i de salvament dels llocs on s'executin. En les activitats d'alt risc cal disposar d'un pla d'emergència adaptat a l'activitat concreta.

En cas que l'organització de les activitats sigui realitzada per diverses persones o entitats, totes són responsables solidàriament del compliment de les obligacions indicades.

■ **Personal tècnic** . Totes les persones i entitats regulades en aquesta secció han de disposar del personal tècnic necessari per assumir la part tècnica de l'organització, per garantir en tot moment el control de les activitats i per assessorar i acompanyar les persones practicants. En concret, en relació amb cada activitat, la persona o entitat organitzadora ha de designar:

- a) El responsable tècnic o responsable tècnica de l'activitat, que ha de tenir alguna de les titulacions previstes en l'apartat 1 de l'annex 2 del Decret 56/2003, de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural . El responsable tècnic o responsable tècnica no ha de ser present necessàriament en l'execució de l'activitat però ha de dur a terme la planificació, el control, el seguiment i l'avaluació.
- b) El personal tècnic que ha d'acompanyar els o les practicants durant l'execució de l'activitat. Aquest personal tècnic ha de ser major d'edat i ha de tenir alguna de les titulacions o acreditacions formatives que es detallen a l'annex 2 del Decret 56/2003,

de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural , amb una formació especialitzada en l'activitat i, a més, la formació en atenció sanitària immediata de nivell 2.

■ **Equips i material .** Els equips i el material que les persones o entitats organitzadores i el personal tècnic empenen en la realització de les activitats regulades en aquest Decret 56/2003, de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural i el que posen a disposició de les persones que practiquen les activitats han de complir la normativa vigent aplicable i, si escau, han d'estar homologats pels organismes competents i reunir les condicions de conservació i de seguretat necessàries en funció de l'activitat a què estiguin destinats i del medi on aquesta es practica.

El personal tècnic i totes les persones que participen en cada activitat han de disposar dels equips i el material adients per a la pràctica de l'activitat, per garantir-ne la seguretat en el desenvolupament i també per fer front als riscos i als canvis meteorològics que, de manera raonable, siguin previsibles. Les persones o entitats organitzadores de les activitats regulades en aquest Decret han de subministrar aquests equips i materials o bé, si són aportats per les persones practicants, han de comprovar que reuneixen les condicions necessàries per a la pràctica de l'activitat.

Les persones o entitats organitzadores de les activitats són responsables de mantenir en condicions de conservació i d'ús adequats els equips i el material propis.
Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 496

■ **Informació :** Les persones o entitats regulades en aquesta secció han de facilitar informació a les persones que practiquin l'activitat, abans de practicar-la, sobre els punts següents:

- a) Descripció de l'activitat i riscos físics que comporta.
- b) Descripció de l'espai físic on s'ha de desenvolupar l'activitat: destinació i trajecte a recórrer.
- c) Mesures que han d'adoptar-se per preservar el medi natural i altres elements de l'entorn.
- d) Equip i material que ha d'utilitzar-se.
- e) Coneixements que es requereixen, dificultats que implica la pràctica de l'activitat i comportament a seguir en cas de perill.
- f) Existència d'una d'assegurança amb les seves condicions i quanties.
- g) Pla d'emergència , quan l'activitat ho requereixi.
- h) Existència de fulls de reclamació a la seva disposició.
- i) Edat i condicions mínimes per poder participar en l'activitat.
- j) Full de servei, que ha de contenir el preu i la forma de pagament.
- k) Número de cens.

Les persones i entitats que es dediquen a l'organització de les activitats regulades en el Decret 56/2003, de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural han de tenir a disposició del públic la llista de preus, els impostos aplicables , els serveis i activitats que ofereixen i el lloc on es realitzen.

15.1.2.7. Activitats organitzades per federacions esportives i entitats esportives federades

Les previsions del règim d'activitats organitzades per federacions esportives i entitats esportives federades s'apliquen a les federacions esportives i a les entitats esportives federades que organitzen i gestionen les activitats regulades en el Decret 56/2003, de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural .

Es requirix it per a l'aplicació d'aquest règim que les persones practicants de les activitats disposin de llicència federativa. Les activitats organitzades per federacions i entitats esportives en què les persones practicants no disposen de llicència federativa es regeixen pel règim general.

■ Obligacions : les entitats organitzadores han de complir, a més del que estableix la resta de normativa que els és d'aplicació, les obligacions següents:

- a) Tenir contractada una assegurança de responsabilitat civil .
- b) El control i el desenvolupament de l'activitat l'ha de dur a terme personal tècnic que disposi d'alguna de les formacions detallades a l'annex 2 del Decret 56/2003, Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 497 de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural, amb una formació e especialitzada en l'activitat.

c) Vetllar perquè les persones practicants disposin del material adequat a la pràctica concreta de l'activitat.

d) Estar inscrites en el registre corresponent i incloses en el Cens d'organitzadors/es d'activitats físicoesportives en el medi natural.

En cas que l'organització de les activitats sigui realitzada per diverses entitats, totes són responsables solidàriament del compliment de les obligacions indicades.

■ Informació : Les entitats que organitzen activitats regulades en aquesta secció han de facilitar informació a les persones que practiquin l'activitat, abans de practicar -la, sobre els punts expressats als apartats a, b, c, d, e, f, g, i i k del règim general .

15.1.2.8. Annex: catàleg de les activitats físicoesportives en el medi natura l

■ Activitats en espais rocosos

a. Descens en barrancs i engorjats. Pràctica esportiva que consisteix a seguir el curs d'un riu o torrent a través d'un barranc, combinant la natació, les tècniques d'escalada i l'espeleologia per salvar els obstacles naturals de la ruta (Disciplina esportiva de la Federació Catalana d'Espeleologia amb la denominació de descens de canons i engorjats; especialitat esportiva de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya amb la denominació de descens de barrancs).

b. Escalada. Pràctica esportiva que consisteix a pujar una muntanya per un indret difícil mitjançant l'ús de mans i peus per agafar -se (preses) i per repenjar -se alternativament en la progressió, i amb l'ajut de mitjans artificials (cordes, pitons). (Disciplina esportiva de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya).

c. Espeleologia. Pràctica esportiva que consisteix en l'exploració, amb finalitats esportives o científiques, dels avencs i les coves. (Modalitat i disciplina esportiva de la Federació Catalana d'Espeleologia).

d. Espeleobusseig (espeleologia subaquàtica continental). Pràctica esportiva que consisteix en l'exploració, amb finalitats esportives o científiques, dels avencs i les coves amb recorregut subaquàtic. (Disciplina esportiva de la Federació Catalana d'Espeleologia).

e. Salt de pont. Pràctica esportiva que consisteix a llançar -se des d'un pont, subjectat per una corda lleugerament elàstica que deixa suspès el saltador en l'aire.

f. Salt elàstic. Pràctica esportiva que consisteix a llançar -se des d'un lloc alt, subjectat per una goma elàstica que fa pujar i baixar el saltador diverses vegades.

g. Vies ferrades. Pràctica esportiva que consisteix a seguir una ruta predeterminada mitjançant una cordada instal·lada en espais preferiblement rocosos.

■ Activitats a l'alta muntanya

a. Alpinisme. Pràctica esportiva que consisteix en la realització de recorreguts bàsicament pedestres i d'escalada en alta muntanya, sobre tota mena d'inclinacions i tipus de superfície (roca, neu i gel) que requereix la utilització de mitjans tècnics de progressió i protecció (prioritàriament piolet, grampons i corda). (Disciplina esportiva de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya).

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 498

b. Esquí de muntanya. Pràctica esportiva realitzada sobre la neu mitjançant esquís o mitjançant una pl anxa de neu (surf de neu), que consisteix en recórrer diferents itineraris en zones d'alta muntanya en pujada o baixada amb forts desnivells. (Especialitat esportiva de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya).

■ Activitats a la mitja i baixa muntanya i a la plana

a. Bicicleta tot terreny (BTT) o bicicleta de muntanya. Pràctica esportiva que consisteix en recórrer diferents itineraris en zones de mitja o baixa muntanya, amb diferents desnivells, mitjançant una bicicleta adaptada especialment a aquest tipus de terreny. S'exclou quan es realitza íntegrament per carreteres asfaltades. (Disciplina esportiva de la Federació Catalana de Ciclisme amb la denominació de BTT).

b. Curses d'orientació. Cursa esportiva que consisteix a salvar els obstacles naturals d'un recorregut marcat sobre un mapa mitjançant tècniques d'orientació. (Modalitat esportiva de la Federació de Curses d'Orientació de Catalunya).

c. Marxa a cavall. Pràctica esportiva a cavall per tot tipus de terreny en què se segueix un itinerari establert prèviament. (Especialitat esportiva de la Federació Catalana d'Hípica).

d. Quads. Pràctica esportiva motociclista d'habilitat, resistència i velocitat, consistent a recórrer una distància determinada sobre terreny accidentat salvant tots els obstacles amb una motocicleta amb quatre rodes anomenada "quad". També cal tenir en compte la normativa d'accés motoritzat al medi natural que tractarem més endavant en aquest tema.

e. Quatre per quatre. Pràctica esportiva automobilista d'habilitat, resistència o velocitat consistent a recórrer una distància determinada sobre terreny accidentat salvant tots els obstacles amb un vehicle dotat de tracció a les quatre rodes. També cal tenir en compte la normativa d'accés motoritzat al medi natural que tractarem més endavant en aquest tema. (Disciplina esportiva de la Federació Catalana d'Automobilisme).

f. Recorregut de bosc o de camp. Pràctica esportiva que consisteix a encertar uns blancs fixos que representen dianes concèntriques o figures d'animals en dues dimensions o volumètriques mitjançant arc i fletxes en un recorregut habitualment de bosc, però que pot ocupar espais oberts en part o en la seva totalitat. (Disciplina esportiva de la Federació Catalana de Tir amb Arc).

g. Trial. Pràctica esportiva motociclista d'habilitat consistent a recórrer una distància determinada sobre terreny accidentat salvant tots els obstacles amb la motocicleta. També cal tenir en compte la normativa d'accés motoritzat al medi natural que tractarem més endavant en aquest tema. (Disciplina esportiva de la Federació Catalana de Motociclisme).

h. Enduro. Pràctica esportiva motociclista de resistència i velocitat consistent a recórrer combinadament trams en un espai natural i trams de circuit. També cal tenir en compte la normativa d'accés motoritzat al medi natural que tractarem més endavant en aquest tema. (Disciplina esportiva de la Federació Catalana de

Motociclisme).

■ Activitats aquàtiques

a. Descens en bot (rafting). Pràctica esportiva que consisteix a baixar per rius d'aigües braves amb bots inflables que es manegen amb pagaies. (Disciplina esportiva de la Federació Catalana de Piragüisme amb la denominació de descens en bot de competició).

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 499

b. Hidrotrineu (hydrospeed). Pràctica esportiva que consisteix a descendir per rius d'aigües turbulentes en un vehicle en forma de trineu, en el qual l'esportista queda submergit dins l'aigua de cintura en avall. (Disciplina esportiva de la Federació Catalana de Piragüisme amb la denominació de hydrospeed).

c. Piragüisme. Pràctica esportiva que consisteix a navegar amb piragua, canoa o caiac. (Modalitat esportiva de la Federació Catalana de Piragüisme).

d. Bus-bob. Pràctica esportiva que consisteix en planar sobre una superfície d'aigua damunt d'una embarcació pneumàtica, arrossegat per una embarcació a motor.

e. Caiac de mar. Varietat del piragüisme que es realitza en aigües marítimes.

f. Esquí nàutic. Pràctica esportiva que consisteix a esquiar sobre una superfície d'aigua arrossegat per una embarcació a motor. (Modalitat esportiva de la Federació Catalana d'Esquí Nàutic).

g. Aerosurf (fly-surf o kite-surf). Pràctica esportiva nàutica que consisteix a navegar amb una planxa de surf arrossegat per un gran estel.

h. Motonàutica. Modalitat esportiva d'embarcacions a motor. (Modalitat esportiva de la Federació Catalana de Motonàutica).

i. Parapent d'arrossegament (parasailing). Pràctica esportiva amb un paracaigudes rectangular que hom utilitza per enlairar-se i planar arrossegat per una embarcació, normalment a motor.

j. Rem. Pràctica esportiva nàutica que consisteix a navegar amb embarcacions mogudes per remes. (Modalitat esportiva de la Federació Catalana de Rem).

k. Surf. Pràctica esportiva nàutica que consisteix a planar amb una planxa de surf sobre la cresta de grans onades.

l. Surf de vela. Pràctica esportiva nàutica que consisteix a navegar amb una planxa de vela. (Especialitat esportiva de la Federació Catalana de Vela).

m. Vela. Pràctica esportiva nàutica realitzada amb embarcacions mogudes per mitjà de vela. (Modalitat esportiva de la Federació Catalana de Vela).

n. Esquisurf (wakeboard). Pràctica esportiva que consisteix en esquiar sobre una superfície d'aigua mitjançant planxa única arrossegada per una embarcació a motor. (Disciplina esportiva de la Federació Catalana d'Esquí Nàutic).

■ Activitats aèries.

a. Ala de pendent (parapent). Pràctica esportiva amb un paracaigudes rectangular que hom utilitza per planar llançant-se des d'un pendent. (Disciplina esportiva de la Federació Aèria Catalana).

b. Ala delta. Pràctica esportiva que consisteix a volar amb una aeronau composta per una carcassa de forma triangular, molt lleugera i recoberta d'un teixit sintètic, per un talabard, del qual se suspèn l'esportista de manera que li permet maniobrar l'aparell durant el vol, i per un trapezi, on s'agafa amb les mans. (Disciplina esportiva de la Federació Aèria Catalana).

c. Baló aerostàtic (aerostació, baló). Pràctica esportiva que consisteix a volar amb un aeròstat sense motor compost per un receptacle que conté un gas més lleuger que l'aire (hidrogen, heli, etc.) que s'eleva a causa de la força ascensional

i que va proveït d'una barqueta per portar tripulants, instruments, etc. (Disciplina esportiva de la Federació Aèria Catalana).

d. Paracaigudisme. Pràctica esportiva que consisteix a llançar -se amb un teixit molt resistent, que adopta una forma més o menys cupular en desplegar-se i permet de reduir notablement la velocitat d'un cos dins l'atmosfera, especialment en un descens o una caiguda. (Disciplina esportiva de la Federació Aèria Catalana).

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 500

e. Paramotor. Pràctica esportiva que consisteix a volar amb un parapent que té com a sistema de propulsió un motor incorporat a l'arnès del o de la pilot, que li permet enlairar -se des d'un terreny pla amb una trajectòria ascendent. (Disciplina esportiva de la Federació Aèria Catalana).

f. Ultralleuger. Pràctica esportiva que consisteix a volar amb una aerodina de poc pes i de concepció simplificada, composta per una estructura de tubs metàl·lics fets d'un aliatge lleuger, una ala lleugera i un motor de 10 -40 cavalls. (Disciplina esportiva de la Federació Aèria Catalana).

g. Vol a motor. Pràctica esportiva de vol d'un avió a motor consistent a fer grans recorreguts o exercicis en l'aire. (Disciplina esportiva de la Federació Aèria Catalana).

h. Vol a vela. Pràctica esportiva de vol d'un planador consistent a fer grans recorreguts aprofitant els corrents d'aire ascendents. (Disciplina esportiva de la Federació Aèria Catalana).

■ Activitats a la neu

a. Esquí alpí. Pràctica esportiva realitzada sobre la neu mitjançant esquís en pistes degudament habilitades i senyalitzades, que consisteix en diferents tipus de descens i en salts. (Disciplina esportiva de la modalitat d'esports de neu de la Federació Catalana Esports d'Hivern).

b. Esquí de fons. Pràctica esportiva realitzada sobre la neu mitjançant esquís, que consisteix a recórrer diferents itineraris en pujada o baixada amb desnivells moderats. (Disciplina esportiva de la modalitat d'esports de neu de la Federació Catalana Esports d'Hivern).

c. Motos de neu. Pràctica esportiva realitzada sobre la neu mitjançant un vehicle monoplaça, carenat, proveït d'un parell d'esquís curts, a la part del davant, que fan la funció directriu, i un parell de cintes sens fi de cautxú, a la part del darrere, accionades per un motor de dos temps, que fan la funció motriu. També cal tenir en compte la normativa d'accés motoritzat al med i natural que tractarem més endavant en aquest tema.

d. Raqueta de neu. Pràctica esportiva realitzada sobre la neu mitjançant una espècie de calçat, semblant al cos d'una raqueta, que serveix per desplaçar -se. (Especialitat esportiva de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya).

e. Surf de neu. Pràctica esportiva que consisteix a lliscar per la neu mantenint l'equilibri damunt d'una planxa de fusta, de material plàstic, etc. (Disciplina esportiva de la modalitat d'esports de neu de la Federació Catalana Esports d'Hivern).

f. Trineu amb gossos (múixing). Pràctica esportiva que consisteix en el tir de trineus mitjançant gossos nòrdics. (Disciplina esportiva de la modalitat d'esports de trineu de la Federació Catalana Esports d'Hivern).

15.1.2.9. Regulació de les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys.

Les activitats d'educació en el lleure en general, i en particular les que tenen lloc a l'estiu,

compten amb una llarga tradició a Catalunya i contribueixen de forma notable al creixement integral d'infants i joves, així com a la creació d'una societat més responsable i compromesa.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 501
Amb el Decret 267/2016, de 5 de juliol, de les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys té per objecte regular les següents activitats d'educació en el lleure organitzades o promogudes per persones físiques o jurídiques, públiques o privades, en les quals participin més de quatre menors de 18 anys i que es desenvolupin a Catalunya:

a) Les acampades infantils i juvenils, els camps de treball, els casals de vacances, les colònies, les rutes i qualsevol altra activitat assimilable, siguin quines siguin la seva denominació i característiques.

b) Els casals esportius, les estades o campus esportius i les rutes esportives que es duguin a terme en èpoques de vacances escolars.

Les rutes que s'iniciïn o acabin a Catalunya han de complir amb el contingut d'aquest mateix Decret els dies en què transcorrin dins del territori català.

Queden excloses les activitats següents:

a) Les activitats que tinguin caràcter familiar.

b) Les activitats dutes a terme per centres educatius dintre del període escolar, quan només hi assisteixin els seus alumnes amb els professors, i amb acompanyants o sense.

c) Les pràctiques esportives habituals, les competicions, els entrenaments, les jornades de tecnificació, la formació de tècnics d'esport i qualsevol altra manifestació o esdeveniment esportiu que duguin a terme la federació esportiva catalana corresponent o una entitat esportiva degudament federada.

d) Les activitats promogudes o organitzades per centres residencials d'acolliment i pels serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents, així com les activitats promogudes o organitzades per professionals dels centres educatius i dels equips de medi obert, de justícia juvenil, quan els participants siguin menors acollits o atesos en aquests centres i les activitats les duguin a terme el personal propi dels serveis.

e) Les activitats desenvolupades pels membres de la Secció Juvenil del cos de bombers voluntaris de la Generalitat de Catalunya, amb independència de la seva denominació i característiques, que es regeixen per la regulació específica que els és aplicable.

f) Les activitats organitzades per ludoteques de les administracions públiques quan aquestes siguin sense pernoctació, es desenvolupin en els seus locals i amb l'equip de professionals que fan l'activitat continuada i estable durant l'any.

Sens perjudici del que estableix l'apartat anterior, les activitats a què fa referència la lletra d) queden subjectes al règim de notificació.

■ Definicions del tipus d'activitats

a) Acampada infantil i juvenil: activitat amb pernoctació duta a terme a l'aire lliure, sota cobert, en tendes de campanya o similars.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 502

b) Camp de treball: activitat en què els participants desenvolupen, voluntàriament, desinteressadament i durant un període determinat, un treball d'interès social o comunitari o col·laboren en projectes col·lectius i no lucratiu amb voluntat d'incidir

en la transformació social.

- c) Casal de vacances: qualsevol tipus d'activitat que es dugui a terme en època de vacances escolars, en general de dilluns a divendres, sense cap tipus de continuïtat durant l'any, i en la qual els participants no fan nit.
- d) Casal esportiu: casal de vacances en el qual l'objecte bàsic de l'acció educativa és la formació i la pràctica en una o diverses especialitats esportives.
- e) Colònia: activitat amb pernoctació en la qual l'estada es du a terme en un edifici, casa o instal·lació fixa.
- f) Estada o campus esportiu: colònia en la qual l'objecte bàsic de l'acció educativa és la formació i la pràctica en una o diverses especialitats esportives.
- g) Ruta: activitat consistent en la realització d'una marxa itinerant, a peu o en bicicleta, en la qual, en general, cada jornada es fa nit en un lloc diferent, i la du a terme una entitat inscrita al Cens d'Entitats Juvenils de la Direcció General de Joventut o en algun cens o registre similar de fora de Catalunya.
- h) Ruta esportiva: marxa itinerant que inclou la realització d'una o més activitats de les que preveu el Decret 56/2003, de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural, duta a terme per qualsevol entitat que no estigui inscrita al Cens d'Entitats Juvenils de la Direcció General de Joventut o en algun cens o registre similar de fora de Catalunya.

■ Definicions de les persones que intervenen en les activitats

- a) Responsable de l'activitat: persona que assumeix la responsabilitat de la realització de l'activitat d'acord amb el seu programa, durant el temps i el lloc en què es du a terme, sense perjudici que la responsabilitat final recaigui sobre l'entitat organitzadora o l'entitat promotora.
- b) Persona dirigent: persona que porta a terme directament les activitats amb els participants.
- c) Equip de dirigents: equip format per la persona responsable de l'activitat i per les persones dirigents. Tots els membres de l'equip de dirigents han de ser majors d'edat.
- d) Personal de suport logístic: persones que, sense estar directament a càrrec dels menors participants, col·laboren en el bon funcionament de l'activitat atenent aspectes de tipus logístic o infraestructural. El personal de suport logístic ha de ser major d'edat, si bé s'admet la possibilitat que part del personal de suport logístic tingui entre 16 i 18 anys, en els termes que preveu l'article 4.8 del Decret.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 503

■ Acampades infantils i juvenils .

Les acampades infantils i juvenils que es duguin a terme fora d'una instal·lació o lloc d'acampada autoritzats per l'organisme competent han d'estar situades:

- a) Fora de rambles, llits secs de rius o torrenteres, terrenys susceptibles de ser inundats i als quals s'hi puguin produir esllavissades.
- b) Fora de terrenys que, per la proximitat de línies elèctriques d'alta tensió, indústries, instal·lacions insalubres o per qualsevol altra causa, resultin perillosos.
- c) A més de 100 metres de qualsevol via de comunicació. Aquesta distància s'entén com el recorregut des del punt d'acampada fins a la via de comunicació.
- d) Prop d'un camí alternatiu que permeti l'evacuació en el cas d'incendi forestal.

Aquestes acampades també han de disposar de:

- a) El permís per escrit del propietari del lloc on es du a terme l'acampada, o d'una persona autoritzada per aquest propietari.
- b) La còpia de l'escrit pel qual es comunica la realització de l'activitat a l'ajuntament o al consell comarcal, si escau, corresponent al lloc on es du a terme aquesta activitat.
- c) A Era Val d'Aran, a més de les comunicacions que regula l'apartat b), s'ha de notificar al Conselh Generau d'Aran, com a òrgan gestor dels espais naturals de protecció especial i de les zones de caça controlada.
- d) El protocol d'actuació en emergències, elaborat pel propietari del terreny on es fa l'acampada o, si no és possible, per la pròpia entitat que organitza l'activitat, que inclogui, com a mínim, el sistema d'obtenció d'informació sobre situacions de risc, el sistema d'avís, el pla d'evacuació i altres mesures de protecció a aplicar, d'acord amb el lloc, els dies i el nombre d'assistents.

■ Notificació de l'activitat .

Les activitats amb pernoctació que regula aquest Decret que tinguin una durada igual o superior a dues nits consecutives s'han de notificar al departament competent en matèria de joventut. Les activitats sense pernoctació s'han de notificar quan la seva durada sigui de quatre dies o més consecutius, sense comptar les interrupcions de cap de setmana.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 504

15.1.3. Normativa relacionada

- Decret 56/2003, de 20 de febrer, pel qual es regulen les activitats físicoesportives en el medi natural.
- Ordre PRE/361/2004, de 6 d'octubre, per la qual es modifica el catàleg d'activitats físicoesportives en el medi natural.
- Decret 267/2016, de 5 de juliol, de les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys.

Regulació de les activitats fotogràfiques, científiques i esportives.

15.2.1. Introducció

La protecció de la fauna salvatge en perill d'extinció s'havia basat, tradicionalment, en la prohibició de la seva mort, captura i comerç, mitjançant la declaració d'espècies protegides, i en la conservació dels hàbitats mitjançant la creació d'espais naturals protegits. En els darrers anys, però, i amb motiu dels canvis produïts a la societat, un nombre cada cop més elevat de persones, generalment amants de la natura, es dediquen professionalment o per afició a la fotografia, observació i estudi de la fauna salvatge. Aquest mateix canvi social ha posat de moda una sèrie d'activitats esportives, l'al·licient de les quals es troba en gran part en el fet que es realitzen en contacte amb la natura. Malauradament, aquestes activitats, que per elles mateixes són prou lloables, practicades en massa o en certs indrets poden arribar a ser tan perjudicials per a la fauna com ho és la destrucció del medi.

Durant el període reproductor l'obtenció d'informació gràfica, visual i sonora, i també la simple observació, tant per oci com amb finalitat científica, de les espècies en perill

d'extinció, ha de realitzar -se d'una forma molt acurada i que la manca d'experiència i rigor en la seva realització pot ser negativa per a la seva conservació.

La pràctica d'alguns esports com l'escalada, l'espeleologia i el vol amb aeronaus impliquen la freqüentació d'indrets que per la seva tradicional inaccessibilitat i peculiars característiques són el darrer refugi de moltes espècies en perill d'extinció.

La regulació d'aquestes activitats a Catalunya es va fer per mitjà del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.

15.2.2. Activitats fotogràfiques i científiques

15.2.2.1. Classificació d'espècies

Les espècies reproductores de la fauna salvatge autòctona es classifiquen en les categories següents, segons el grau de sensibilitat vers les molèsties provocades per l'ésser humà, especialment durant l'època de reproducció:

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 505

a) Espècies poc sensibles, que són aquelles espècies que figuren a l'annex 3 del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge, i també els mamífers no inclosos als annexos 1 i 2 del mateix Decret.

b) Espècies sensibles, que són les que figuren a l'annex 1 del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.

c) Espècies molt sensibles, que són les que figuren a l'annex 2 del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.

Qualsevol espècie d'ocell no detallada als annexos 1, 2 i 3 del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge que es comprovi que es reproduïx a Catalunya serà considerada provisionalment com a espècie molt sensible mentre el coneixement del seu estatus no permeti incloure-la a l'annex definitiu.

La relació d'espècies incloses als annexos 1 i 2 del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge pot ser modificada mitjançant resolució de la Direcció General competent en matèria de biodiversitat quan l'evolució del seu estatus poblacional així ho aconselli.

Els rèptils, els amfibis, els peixos i els invertebrats no entren en aquesta classificació.

15.2.2.2. Autoritzacions

Cal una autorització per obtenir informació gràfica, visual, sonora o de qualsevol altre tipus, sigui mitjançant mètodes de registre com amb la simple observació, de les espècies sensibles en el seu sector de cria. Aquesta regulació es limita al període reproductor de cada espècie, entenent -se aquest com el comprès entre l'inici del zel i la independització de les cries o polls. Pel que fa als Quiròpters, caldrà autorització per realitzar les activitats esmentades tant durant el període reproductor (juny i juliol) com durant la hibernada (desembre, gener i febrer). També caldrà autorització per instal·lar nius artificials destinats a espècies sensibles excepte en el cas dels Quiròpters.

Per a les espècies molt sensibles, l'autorització per realitzar les activitats esmentades al paràgraf anterior i, en el cas de l'ós bru, també durant el període d'hibernada (de desembre a març, ambdós inclosos), només es podrà concedir de forma excepcional quan els perjudicis que l'activitat a realitzar pugui comportar a l'espècie siguin inferiors als beneficis que, a judici de l'òrgan autoritzant, es puguin derivar per a aquesta. En la

sol·licitud caldrà especificar les finalitats que es pretenen, l'indret on es pensa realitzar l'activitat, la data, i les tècniques o mètodes a utilitzar. La persona sol·licitant haurà de demostrar experiència en aquestes activitats. En qualsevol cas, sempre que es consideri necessari es podrà exigir documentació suplementària, i també obligar el sol·licitant a anar acompanyat d'un guarda o tècnic que supervisi les seves activitats.

Durant els períodes i supòsits a què fan referència els punts anteriors, en cas que en una concentració d'individus coincideixin espècies sensibles o molt sensibles amb altres que no ho són, serà necessària, en tot cas, l'esmentada autorització, inclusivament per a les espècies poc sensibles.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 506

Resta prohibit molestar o inquietar intencionadament a qualsevol espècie protegida, tant durant el període reproductor com durant la resta de l'any.

La realització de pel·lícules, documentals o espots publicitaris als espais naturals de protecció especial, a les reserves nacionals de caça, a les reserves naturals de fauna salvatge i a les zones de caça controlada, requerirà autorització prèvia. En cas d'atorgar-la, l'òrgan competent fixarà les condicions tècniques que consideri necessàries per tal d'evitar impactes a la fauna, a la gea i a la vegetació.

La captura amb finalitat científica o educativa de qualsevol espècie protegida, cinegètica o objecte d'aprofitament piscícola, tant en viu com la que comporti la mort de l'animal, sens perjudici del que disposen la normativa de caça i de pesca, necessita d'una autorització especial.

Als espais naturals de protecció especial caldrà autorització, a més a més, per a qualsevol altre vertebrat autòcton, amb l'excepció de la rata comuna (*Rattus norvegicus*), la rata negra (*Rattus rattus*), el talp de camp (*Arvicola terrestris*), el talp comú (*Microtus duodecimcostatus*), el ratolí casolà (*Mus musculus*), el talp (*Talpa europea*) i el pardal comú (*Passer domesticus*) També caldrà autorització per a la recol·lecció de qualsevol invertebrat.

Les autoritzacions referides als paràgrafs anteriors seran atorgades per l'òrgan que designi l'administració gestora de l'espai.

Es podran atorgar autoritzacions anuals de caràcter personal i intransferible als experts reconeguts pel Departament competent en matèria de biodiversitat encarregats de realitzar el control i maneig necessari per garantir la supervivència de les espècies en perill d'extinció.

Transcorregut un mes des de la presentació de la sol·licitud de qualsevol de les autoritzacions regulades pel present Decret, sense que s'hagi atorgat, aquesta s'entendrà desestimada.

15.2.2.3. Activitats esportives

Amb excepció de les àrees i períodes que es determinin amb posterioritat, en els espais inclosos al pla d'espais d'interès natural, reserves naturals de fauna salvatge, reserves nacionals de caça i zones de caça controlada caldrà autorització prèvia per a la realització d'escalada, espeleologia, vol i descens per l'aire i aterratge d'ultralleugers, parapent, ala delta i altres aparells, tripulats o no, i la navegació amb embarcacions o altres aparells nàutics, bicicleta tot terreny i qualsevol prova o activitat esportiva terrestre que necessiti del concurs d'algun artefacte.

En tots aquests espais, l'òrgan que designi l'administració gestora de l'espai determinarà les àrees i els períodes en què les activitats esmentades es podran dur a terme sense autorització.

Fora dels espais esmentats es podrà regular temporalment l'escalada i l'espeleologia als indrets on aquesta pràctica pugui ocasionar la desaparició d'espècies protegides en perill d'extinció, els quals seran senyalitzats convenientment.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 507
Pel que fa a la navegació aèria i d'acord amb el que disposa la normativa sobre navegació aèria, aquesta regulació es limita a l'espai de 300 metres existents per sobre del terra en els espais naturals indicats.

Caldrà igualment autorització per banyar -se i per acampar fora dels indrets expressament destinats a aquest efecte en els espais següents:

- a) Per banyar -se, als espais naturals de protecció especial i a les reserves naturals de fauna salvatge.
- b) Per acampar, a més a més dels espais naturals anteriors, a les reserves nacionals de caça i a les zones de caça controlada.

Queden excloses de l'esmentada autorització les actuacions oficials de vigilància, censos i maneig de la fauna, cartografia i totes aquelles relacionades amb la prevenció i l'extinció d'incendis, rescat i altres emergències.

Les autoritzacions referides seran atorgades per l'òrgan que designi l'administració gestora de l'espai.

Cartell de zona d'escalada regulada

15.2.2.4. Infraccions

D'acord amb la Llei de protecció dels animals, les infraccions al que disposen l'apartat 15.2.2.2 Autoritzacions, es classifiquen en lleus, greus i molt greus. Es consideren greus les infraccions que afecten les espècies molt sensibles i lleus les que afecten les espècies restants. En qualsevol cas, la infracció que comporti la mort d'embrions, polls, cries i exemplars adults, considerant com a adults els animals plenament formats amb independència de la seva maduresa sexual, serà considerada com a molt greu.

Les infraccions al que disposa l'apartat 15.2.2.3 Activitats esportives seran considerades com a faltes greus, tret de les relatives a la realització de proves esportives, que seran considerades com a molt greus.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 508

15.2.2.5. Normativa relacionada

- Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge.

Regulació sobre l'accés motoritzat al medi natural.

15.3.1. Introducció

El fort increment de la circulació de vehicles motoritzats els darrers anys ha comportat un augment considerable de la pressió humana sobre els espais naturals. La potència i la maniobrabilitat dels vehicles i, d'altra banda, el progressiu accés de la població a indrets fins fa poc preservats de l'acció humana, on habiten espècies animals i comunitats vegetals d'interès natural, constitueixen una amenaça que de vegades posa en perill el manteniment de l'equilibri ecològic i la conservació dels sistemes naturals i afecta negativament els drets i la qualitat de vida de la població rural.

Mitjançant la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural i el seu reglament, el Decret 166/1998, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, s'estableixen normes de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, tant pel que fa a la circulació motoritzada individual o en grup com pel que fa a les competicions esportives, amb l'objectiu últim de garantir la conservació del patrimoni natural de Catalunya, assegurant, alhora, el respecte a la població i la propietat

pública i privada del món rural.

15.3.2. Àmbit territorial d'aplicació

L'àmbit territorial d'aplicació de la normativa d'accés al medi natural és constituït per:

- a) Els espais naturals definits per la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals .
- b) Els terrenys forestals definits per la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya .
- c) El conjunt de camins rurals, camins i pistes forestals, camins de bast i ramaders, senders i corriols i pistes forestals de terra.
- d) Els llits de les corrents naturals d'aigua, contínues o discontinúes i els dels llacs, llacunes i embassaments superficials en lleres públiques.

A efectes de la regulació de l'accés motoritzat al medi natural, s'entén per:

- a) Camins forestals, les vies de terra o pavimentades de circulació permanent que serveixen per a la gestió, la vigilància i la defensa de les forests, amb una amplada mitjana de plataforma de 4 metres, que formen la xarxa forestal bàsica.
 - b) Pistes forestals, les vies de terra o pavimentades connectades amb les anteriors, i de característiques similars, construïdes primordialment per al transport dels aprofitaments forestals, amb una amplada mitjana de plataforma de 3 metres, que formen la xarxa forestal secundària.
 - c) Pistes de desembosc, les vies de terra i de circulació temporal exclusivament
- Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 509

construïdes per al transport d'aprofitaments forestals, amb una amplada mitjana de plataforma de 2,5 metres.

- d) Camins rurals, les vies pavimentades o de terra de circulació permanent construïdes per a la millora de les infraestructures agrícoles, ramaderes i forestals, d'unió entre infraestructures agrícoles, ramaderes i forestals, d'unió entre localitats o d'accés a cases o nuclis de població situats en zones rurals.
 - e) Camins ramaders, els camins seguits tradicionalment pel bestiar transhumant en els seus desplaçaments periòdics per a l'aprofitament de les pastures naturals.
 - f) Camins de bast, els antics camins aptes per al pas d'animals de càrrega i no aptes actualment per a la circulació de vehicles de quatre rodes.
 - g) Corriols i senders, vials únicament aptes per al pas de vianants.
- Queden excloses de l'àmbit d'aplicació les carreteres i vies de comunicació regulades per la legislació de carreteres.

15.3.3. Normes generals per a la circulació de vehicles a motor

15.3.3.1. Identificació dels vehicles i documentació per a la circulació

D'acord amb el que estableix la legislació general sobre circulació, els vehicles de motor, els ciclomotors i els remolcs han d'anar sempre identificats amb plaques de matrícula reglamentàries. En qualsevol cas, per a la conducció de vehicles de motor s'exigeix disposar de permís de conducció i de circulació, de la llicència de conducció i del certificat de característiques pel que fa als ciclomotors. Els conductors han de facilitar la seva identificació a requeriment dels agents rurals i d'altres agents de l'autoritat.

15.3.3.2. Delimitació dels vials

En els espais naturals declarats de protecció especial d'acord amb la Llei 12/1985 únicament s'autoritza la circulació de vehicles motoritzats per les pistes forestals i els camins rurals delimitats a aquest efecte en els plans o en els programes de gestió corresponents.

En els espais inclosos en el Pla d'espais d'interès natural no declarats de protecció especial i en els terrenys forestals, s'autoritza la circulació per les pistes i els camins forestals pavimentats o d'amplada igual o superior a quatre metres, i també pels vials

pavimentats i pels camins autoritzats d'una manera expressa. Aquestes autoritzacions han d'ésser degudament justificades i incorporades a l'inventari comarcal de camins i pistes forestals corresponent.

De manera degudament motivada i amb l'autorització expressa dels titulars dels vials, es poden establir acords amb aquests titulars que permetin la circulació motoritzada per les pistes i els camins delimitats en xarxes o itineraris, que poden tenir una amplada inferior a quatre metres i diversos tipus de ferms. En els acords es poden establir condicions específiques de circulació i característiques dels vials, i han d'ésser incorporats a l'inventari comarcal corresponent.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 510

15.3.3.3. Prohibicions de caràcter general

Es prohibeix la circulació de vehicles motoritzats:

- a) Camp a través, tant si és per terrenys agrícoles com forestals, per tots els terrenys als quals es refereix l'article 2 d'aquest Decret.
- b) Fora dels límits de les vies de circulació per les quals s'autoritza la circulació, excepte per efectuar maniobres d'aparcament al seu entorn immediat
- c) Pels tallafocs expressament construïts amb aquest objectiu.
- d) Pels vials forestals d'accés a zones on es realitzin aprofitaments forestals, degudament senyalitzats, excepte per a l'execució d'accions relacionades amb aquestes activitats.
- e) Pels camins ramaders que no coincideixin amb vials de lliure circulació, excepte per a vehicles destinats a activitats ramaderes o a serveis públics.
- f) Pels llits de les corrents naturals d'aigua, contínues o discontinúes i dels llacs, llacunes i embassaments superficials en lleres públiques, excepte quan formin part d'un vial que els travessi a guai, o que discorri tradicionalment per un tram dels esmentats llits.

La circulació amb caràcter esportiu o d'esbarjo de vehicles de motor adaptats per transitar per la neu resta prohibida fora de les àrees de les estacions d'esquí senyalitzades a l'efecte i fora dels vials aptes per a la circulació motoritzada.

El Departament competent en matèria de circulació motoritzada, prèvia consulta als òrgans gestors i després d'haver consultat els ajuntaments respectius, pot prohibir la circulació motoritzada en camins rurals i camins i pistes forestals dels espais naturals declarats de protecció especial. A la resta d'espais naturals protegits i amb el mateix procediment, el Departament competent en matèria de circulació motoritzada pot prohibir la circulació motoritzada en determinats sectors quan sigui imprescindible per a la preservació dels valors naturals dels espais afectats. Igualment, els departaments competents en matèria d'emergències i en matèria de circulació motoritzada, prèvia comunicació als ajuntaments o bé aquests directament, poden prohibir temporalment la circulació en el medi natural, en cas de risc elevat d'incendis, d'allaus i d'inundacions o desbordaments de rius, rieres o torrents o per efectuar tasques d'extinció d'incendis, de rescats i salvaments o de protecció de persones i béns davant els esmentats riscos. En tots els casos les prohibicions adoptades es comunicaran als organismes afectats i hauran de figurar als inventaris comarcals de camins i pistes.

Els titulars de vials que, d'acord amb la legislació general aplicable, hagin establert o estableixin prohibicions o limitacions a la circulació motoritzada per aquells vials, ho notificaran a l'ajuntament que correspongui i al Departament competent en matèria de circulació motoritzada, el qual, prèvia audiència dels esmentats interessats, podrà imposar condicionants específics per tal de salvaguardar els valors naturals o per tal de garantir la prestació de serveis de naturalesa pública. Aquestes prohibicions o limitacions seran incorporades a l'inventari comarcal de camins i pistes.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 511

15.3.3.4. Respecte al medi, als béns i als drets

La circulació de vehicles ha de respectar tant el medi com els béns i els drets dels titulars dels terrenys i els drets dels vianants i dels usuaris no motoritzats, i no ha de causar perill, perjudicis o molèsties innecessàri es a les persones i als ecosistemes naturals.

15.3.3.5. Excepcions a les limitacions i prohibicions

Tret que la normativa pròpia d'un espai natural protegit les inclogui expressament, les limitacions i prohibicions a què es refereixen els articles anteriors no són aplicables a l'accés dels titulars o de persones autoritzades per ells a llurs finques, ni a la circulació motoritzada relacionada amb:

- a) El desenvolupament de les activitats i usos de caràcter agrícola, forestal o ramader de cada comarca.
- b) La gestió de les àrees privades de caça i de les zones de caça controlada.
- c) El manteniment dels equipaments i dels avituallaments de refugis de muntanya.
- d) La prestació de serveis de rescat, d'emergència o qualsevol altre de naturalesa pública.

Els vehicles que realitzin activitats compreses en els paràgrafs b), c) i d) de l'apartat anterior hauran d'anar degudament identificats o, si s'escau, disposar de les habilitacions o autoritzacions pertinents.

15.3.3.6. Velocitat màxima

La velocitat màxima de circulació per camins i pistes no pavimentats, aptes per a la circulació motoritzada, és de trenta quilòmetres per hora. S'exceptuen d'aquesta limitació:

- a) Els vehicles participants en competicions esportives autoritzades o que practiquen activitats esportives o de lleure en àrees destinades a aquestes pràctiques.
- b) Els vehicles en prestació de serveis de naturalesa pública, en cas de necessitat o força major.

15.3.3.7. Publicitat en matèria de circulació

La publicitat referida a la circulació en el medi natural s'ha de regir pels principis de protecció de la natura i de respecte a la població rural i a la propietat pública i privada, que inspiren la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural .

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 512

15.3.4. Àrees, itineraris i circuits per a la circulació motoritzada en el medi natural

15.3.4.1. Àrees de circulació per al lleure i l'esport

Els ajuntaments, d'ofici o a petició de particulars o entitats interessades i previ informe del Departament competent en matèria de circulació motoritzada, poden declarar determinats terrenys del seu àmbit territorial com a àrees de circulació per al lleure i l'esport de caràcter temporal, sens perjudici del que estableixi la legislació urbanística. La declaració d'un espai com a àrea de circulació per al lleure i l'esport pot comportar l'exempció de les prohibicions i limitacions a què es refereixen els articles 6, 7 i 10 del

15.3.4.2. Itineraris per a la pràctica de motociclisme de muntanya

Els ajuntaments, d'ofici o a petició de clubs esportius federats i previ informe de l'oficina comarcal del Departament competent en matèria de circulació motoritzada, poden delimitar en el seu municipi un pla de camins aptes per a la circulació i la pràctica de motociclisme de muntanya. En aquesta delimitació s'han d'indicar els enllaços existents amb les àrees de circulació per al lleure i l'esport, si s'hi escau.

La declaració d'aquests itineraris pot comportar l'exempció de les prohibicions i limitacions a què es refereixen els articles 6, 7 i 10 del Decret 166/1998, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural .

15.3.4.3. Circuits permanents no tancats

Es consideren com a circuits permanents no tancats els que s'instal·len amb caràcter fix per a la pràctica de l'esport motoritzat i que no precisen d'una infraestructura d'obra civil per al seu desenvolupament.

Els ajuntaments, d'ofici o a petició dels propietaris de terrenys del terme municipal, i sens perjudici del que estableix la legislació urbanística, poden sol·licitar al Departament competent en matèria de circulació motoritzada circuits específics no tancats de caràcter permanent adequats a les característiques de determinats vehicles motoritzats. Aquests circuits no poden afectar terrenys inclosos al Pla d'espais d'interès natural. La resolució aprovatòria correspon al Departament competent en matèria de circulació motoritzada.

15.3.4.4. Circuits permanents tancats

Es consideren com a circuits permanents tancats els que s'instal·len amb caràcter fix per a la pràctica de l'esport motoritzat i que precisen d'una infraestructura d'obra civil per al seu desenvolupament.

Els circuits tancats permanents s'han de situar en terrenys no inclosos en el Pla d'Espais d'Interès Natural que la normativa urbanística hagi destinat ex pressament a instal·lacions i equipaments esportius.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 513

15.3.5. Normes específiques per a la circulació motoritzada en grup

15.3.5.1. Definicions

La circulació motoritzada és en grup quan uns quants vehicles motoritzats segueixen, de mutu acord i sense finalitat competitiva, el mateix itinerari.

La circulació motoritzada en grup és organitzada quan és promoguda, sense finalitat competitiva, per una entitat o un particular que en són responsables.

15.3.5.2. Circulació motoritzada en grup no organitzada

La circulació motoritzada en grup, no organitzada, es regeix per les normes generals per a la circulació motoritzada. Es prohibeix la circulació motoritzada en grup, no organitzada, de més de set motocicletes o ciclomotors, o de més de quatre automòbils o similars, en els espais naturals declarats de protecció especial. Es prohibeixen les concentracions de més de quinze vehicles en la resta d'espais inclosos en el Pla d'espais d'interès natural o en els terrenys forestals. No obstant això, si la necessitat de preservació dels valors naturals ho fa aconsellable, el Departament competent en matèria de circulació motoritzada pot reduir el nombre màxim de vehicles o prohibir -hi la circulació motoritzada en grup. S'exceptua d'aquesta prohibició la realització d'activitats de caràcter popular organitzades o autoritzades pels ajuntaments, que hauran de ser comunicades prèviament al Departament competent en matèria de circulació

motoritzada.

15.3.5.3. Activitats organitzades

La coordinació de les autoritzacions d'activitats organitzades de circulació motoritzada en grup amb un nombre de participants superior als establerts al punt anterior, quan aquestes afectin més d'un municipi, correspon al consell comarcal corresponent. La organització de l'activitat han de fer una comunicació als consells comarcals de les comarques per on transcorri l'itinerari, els quals sol·licitaran informe dels ajuntaments corresponents i, si s'escau, dels òrgans rectors dels espais naturals afectats. En cas que aquests no es pronunciïn en el termini de 15 dies naturals a comptar des del dia següent a la recepció de la comunicació, s'entendrà favorable per silenci positiu.

A la comunicació, que s'haurà de acompanyar de l'aprovació del programa de l'activitat per la corresponent federació catalana d'automobilisme o de motociclisme, segons s'escaigui, es definirà el tipus d'activitat i l'itinerari previst amb expressió dels municipis per on discorre, amb les autoritzacions per a cada tram dels respectius titulars si l'itinerari discorre per vials d'ús privat.

Els consells comarcals, un cop feta la corresponent comunicació al promotor, notificaran al Departament competent en matèria de circulació motoritzada, amb una antelació mínima de 10 dies respecte a la data d'inici de l'activitat, les comunicacions rebudes, indicant la identitat del promotor, el tipus d'activitat, l'itinerari, el nombre estimat de participants i les dates de realització de l'activitat.

Els ajuntaments que hagin informat aquestes activitats, així com els consells comarcals, poden afegir modificacions o limitacions, tant pel que fa al recorregut com al nombre de Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 514 participants, i incorporar -hi els condicionants específics que consideri necessaris per evitar danys a les persones, als béns i al medi natural. Aquestes s'hauran de comunicar oportunament als promotors, al consell comarcal i al Departament competent en matèria de circulació motoritzada.

Els informes favorables o del corresponent ajuntament no eximeix d'obtenir les preceptives autoritzacions de caràcter sectorial.

Tots els vehicles participants en l'activitat organitzada han de disposar de còpia de les preceptives autoritzacions o comunicacions, si s'escau, que han de ser mostrades als agents de l'autoritat que així ho requereixin en el transcurs del trajecte.

Sens perjudici de les competències en matèria de joc i espectacle que exerceix el Departament competent en aquesta matèria, els ajuntaments que hagin informat comunicacions, pel que fa al recorregut dins el seu terme municipal, o el Departament competent en matèria de circulació motoritzada, directament o, en el seu cas, a instància dels òrgans de gestió dels espais declarats de protecció especial, poden suspendre provisionalment i totalment o parcial, activitats ja autoritzades. La resolució de suspensió serà motivada, per circumstàncies meteorològiques, per incendis o per altres supòsits justificats per a la preservació del medi natural, i es comunicarà a les administracions afectades. La suspensió tindrà caràcter definitiu si l'activitat comporta alteracions en el medi natural d'impossible o difícil reparació.

15.3.5.4. Limitació de l'horari de circulació

Les activitats de circulació motoritzada subjectes a comunicació hauran de desenvolupar-se, llevat de causa major, fora d'horari nocturn, entès aquest des de l'hora que es pon el sol fins una hora després que surt. No obstant, s'autoritza la circulació motoritzada organitzada en horari nocturn, si l'itinerari és exclusivament per vials d'unió entre localitats rurals o d'accés a cases o nuclis de població situats en zones rurals.

15.3.6. Competicions esportives

15.3.6.1. Modalitats

Es considera competició esportiva la pràctica de proves esportives amb vehicles motoritzats amb finalitats competitives reconegudes per la legislació vigent.

Sens perjudici de les que pugui regular la normativa específica, les competicions esportives es poden organitzar -se segons alguna de les modalitats següents:

■ Competicions motociclistes

- a) Motocròs: proves de velocitat en circuits prefixats que, en general, estan constituïts per vials no pavimentats.
- b) Enduro o tot terreny: proves de regularitat en circuits prefixats constituïts per vials rurals no pavimentats i, com a màxim, un 25% de la seva llargària, per vials pavimentats.
- c) Trial: proves d'habilitat, en les que els participants circulen a una velocitat mitjana Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 515 inferior a 20 quilòmetres/hora per circuits prefixats constituïts per vials, generalment no pavimentats, i per les denominades 'zones no stop', constituïdes per trams de topografia difícil i de llargària inferior a 40 metres.

- d) Altres competicions de vehicles de motor de caràcter especial que combinen l'orientació, l'habilitat, la velocitat, la regularitat, juntes o per separat.

■ Competicions automobilístiques

- a) Autocròs: proves de velocitat en circuits prefixats que, en general, estan constituïts per vials no pavimentats.
- b) Ral·li: proves de regularitat en circuits prefixats constituïts per vials pavimentats o no. L'itinerari pot estar dividit en trams no contigus.
- c) Competicions de vehicles 4 x 4: proves d'habilitat i de velocitat en circuits prefixats, amb vehicles tot terreny que tenen tracció a totes quatre rodes.
- d) Altres competicions de vehicles de motor de caràcter especial que combinen l'orientació, l'habilitat, la velocitat, la regularitat, juntes o per separat.

15.3.6.2. Prohibicions i limitacions

Es prohibeixen les competicions esportives a l'interior dels espais naturals declarats de protecció especial, a les reserves nacionals de caça i a les reserves naturals de fauna salvatge. En la resta d'espais inclosos en el Pla d'espais d'interès natural, les competicions esportives només podran transcórrer per vials pavimentats. No obstant el que estableixen els apartats anteriors, en els trams d'enllaç no cronometrats es podrà transcórrer per vials no pavimentats en les condicions que, a tal efecte, s'assenyalin en el procediment d'autorització de la competició esportiva.

La pràctica de l'autocròs, inclosa la de caràcter d'entrenament o d'iniciació a aquest esport, únicament es pot realitzar en circuits permanents.

15.3.6.3. Tràmits de l'autorització

Les competicions esportives estan sotmeses a autorització del Departament competent en matèria de circulació motoritzada.

L'entitat organitzadora de la competició esportiva sol·licitarà autorització per a la realització de la competició al Departament competent en matèria de circulació motoritzada, amb una antelació mínima de 30 dies abans de la data de celebració prevista. S'entendrà estimada la sol·licitud d'autorització transcorregut el termini d'un mes des de la seva presentació sense que hagi recaigut resolució expressa.

L'autorització per a la realització de les competicions, que inclou l'autorització per efectuar la senyalització, correspon a la persona directora dels Serveis Territorials del

Departament competent en matèria de circulació motoritzada si afecta una sola demarcació territorial o a la persona titular de la subdirecció general competent en Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 516
matèria de circulació motoritzada, si l'àmbit territorial supera la demarcació territorial.
L'autorització pot incloure modificacions i limitacions i incorporar els condicionants específics que es considerin necessaris per garantir la preservació del medi natural i ha de ser comunicada a les entitats locals i als titulars afectats.

No caldrà autorització prèvia per a les competicions en circuits de caràcter permanent legalitzats.

La persona titular de la Direcció general competent en matèria de circulació motoritzada pot suspendre provisionalment i totalment o parcial competicions esportives ja autoritzades mitjançant resolució motivada per circumstàncies meteorològiques, per incendis o per altres supòsits justificats relacionats amb la preservació del medi natural. La suspensió tindrà caràcter definitiu si l'activitat comporta alteracions en el medi natural d'impossible o difícil reparació.

15.3.6.4. Retirada de material i reparació del terreny

Un cop finalitzada la competició esportiva, les persones o entitats promotores estan obligades a retirar, en el termini màxim de set dies, tot el material de senyalització i de protecció que s'hagi instal·lat per fer la prova. Els respectius ajuntaments controlaran la retirada efectiva d'aquests materials.

A tal fi el material a què es refereix l'apartat anterior ha de ser desmuntable, restant prohibit inserir senyals en els arbres, ferir-los, així com impregnar-los amb pintura. Les persones o entitats promotores repararan els danys produïts a conseqüència de la celebració de la competició esportiva en un termini màxim de trenta dies.

Control de circulació motoritzada

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 517

15.3.7. Infraccions

15.3.7.1. Infraccions lleus

- a) Superar el límit de velocitat de 30 km/hora genèric, o els que figurin expressament senyalitzats en els vials.
- b) Circular fora dels límits horaris autoritzats.
- c) La circulació en grup no organitzada, superant els límits establerts

15.3.7.2. Infraccions greus

- a) Deteriorar, destruir, sostreure o retirar els elements de senyalització de la circulació motoritzada al medi natural
- b) Circular o estacionar, sense causa justificada, per vials no aptes per a la circulació motoritzada, o per les pistes i els camins delimitats en xarxes i itineraris sense disposar d'autorització específica.
- c) Circular o estacionar camps a través o fora de camins o pistes aptes per a la circulació.
- d) Ocasionar danys a béns, instal·lacions o materials agrícoles, ramaders i forestals, com a conseqüència de l'ús de vehicles motoritzats.
- e) Participar en activitats organitzades de circulació motoritzada, sense autorització o incomplint les condicions establertes en l'esmentada autorització.

- f) No retirar el material de senyalització i de protecció i no reparar els danys causats, en els terminis establerts.
- g) Estacionar vehicles que impedeixin l'accés a camins forestals d'ús exclusiu per a vehicles de serveis d'extinció d'incendis, de vigilància i oficials, degudament senyalitzats, en l'època i en zones d'alt risc d'incendi.
- h) Organitzar activitats de circulació motoritzada en grup sense haver fet la comunicació prèvia.
- i) Circular per les vies d'ús exclusiu per a vehicles de serveis d'extinció d'incendis, de vigilància i oficials, degudament senyalitzats, en l'època i en zones d'alt risc d'incendi i per la resta de camins en què, per raons de prevenció i extinció d'incendis forestals o de preservació de valors naturals, sigui prohibit de circular -hi, de manera temporal o permanent, quan es puguin ocasionar danys greus a la fauna, als béns o als ecosistemes naturals.
- j) Reincidir en la comissió d'infraccions lleus.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 518
15.3.8. Infraccions molt greus

- a) Fer anuncis publicitaris en qualsevol mitjà de difusió que incitin a no respectar la legislació vigent en matèria de circulació motoritzada en el medi natural o contrària als principis que la inspiren.
- b) Fer competicions esportives de vehicles motoritzats, sense la preceptiva autorització, o incomplint-ne les condicions.
- c) Reincidir en la comissió d'infraccions greus.

15.3.9. Responsabilitat

La responsabilitat per la comissió de les infraccions establertes per aquesta llei recau directament en l'autor del fet en què consisteixi la infracció. No obstant això:

- a) Quan l'autoria dels fets comesos correspongui a una persona menor de divuit anys, han de respondre solidàriament de la multa imposada els progenitors, tutors o acollidors i guardadors legals o de fet, per aquest ordre, amb relació a l'incompliment de l'obligació imposada a aquests que comporta un deure de prevenir la infracció administrativa que s'imputi als menors.
- b) En els casos en què no tingui lloc la detenció del vehicle i aquest tingui designat un conductor habitual, la responsabilitat recau en aquest, excepte en el cas que acrediti que el conductor era un altre o que el vehicle havia estat sostret.
- c) En els casos en què no tingui lloc la detenció del vehicle i aquest no tingui designat un conductor habitual, n'és responsable el conductor identificat pel titular o l'arrendatari a llarg termini.
- d) A les empreses d'arrendament de vehicles a curt termini n'és el responsable l'arrendatari del vehicle. En cas que aquest manifesti que no n'és el conductor o sigui una persona jurídica, cal que aquest faciliti la identificació de la persona que conduïa en el moment de cometre's la infracció.

15.3.10. Agents de l'autoritat i mesures cautelars

Les persones membres del Cos d'Agents Rurals i, en general, tots els agents de l'autoritat, en l'exercici de les seves funcions, aplicaran una especial vigilància per garantir el compliment d'aquesta normativa.

El personal esmentat en l'apartat anterior podrà procedir a la immobilització de vehicles que per l'incompliment dels preceptes d'aquest Decret, puguin ocasionar un greu

perjudici per a les persones, els béns o els ecosistemes naturals. Aquesta mesura serà aixecada immediatament després que hagin cessat les causes que la motiven. Les despeses derivades de la immobilització i, en el seu cas, trasllat i dipòsit dels vehicles aniran a càrrec del conductor, el qual les haurà d'abonar o garantir el seu pagament com a requisit previ a la devolució del vehicle, sens perjudici del dret de recórrer segons el que estableix la legislació vigent.

Temari específic

Guia d'estudi. Accés a la categoria d'agent de l'escala bàsica d'Agents Rurals | 519

15.3.11. Normativa relacionada

- Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural.
- Decret 166/1998, de 8 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural